

LA FESTA DEL TREBALL

La manifestació de la diada del Primer de Maig va destacar per la poca implicació dels treballadors del país. La major part dels participants formen part de sindicats i partits polítics. Pocs assalariats s'hi van acostar per reclamar millores en el sistema laboral.

Els participants en la marxa es reflecteixen en els vidres d'un aparador comercial de l'avinguda Meritxell, ahir.

XAVIER PUJOL

Un Primer de Maig poc concorregut

■ Només una vuitantena de manifestants clamen contra un sistema que es basa en mà d'obra "barata i submissa" ■

Carme Berrio / Cinta Audi
Andorra la Vella

La manifestació de la Diada del Treballador va aclamar ahir missatges contundents, però la falta de participants va deslluir les reivindicacions. Tan sols una vuitantena de persones van desplegar pancartes i, a crit de xiulet i consignes, van rebutjar el sistema laboral a Andorra per reivindicar drets socials. "Treballadors explotats, mal pagats i mal considerats", corejaven els participants de la marxa. La major part dels manifestants pertanyen als sindicats, al Partit Socialdemòcrata i als Verds.

Però només uns pocs treballadors de l'empresa privada s'hi van acostar. Absents, molts. El secretari general del Sindicat Andorrà de Treballadors (SAT), Guillem Fornieles, va denunciar que "no estaven presents funcionaris en negociació", ni gairebé treballadors de la construcció, "que estan en crisi". "Tinc la sensació que hi ha un abisme entre els sindicats i la classe treballadora", va subratllar. El representant del SAT tampoc creu

Les consignes		
"Treballadors explotats, mal pagats i mal considerats"	"Minoves, menys viatjar i més drets socials"	"Amb aquest sou mínim no es pot sobreviure"
"No tinguis por, vine a la manifestació!"	"No volem una Andorra feudal, volem una Andorra social"	"No volem accidents laborals, volem seguretat en el treball"
"1. Lleis sindicals; 2. subsidi d'atur; 3. l'1 de maig festiu; 4. Robocop"	"Amb aquestes imposicions ens toquen els collons"	"Seguretat al treball. Llei sindical és una obligació social"

que la coincidència de la festivitat amb un pont sigui una justificació de la poca concurrència de la manifestació. "Estem parlant del seu futur, tant per la policia, els bombers i l'administració pública; i no estaven aquí", va remarcar.

Tot i així, els participants van expressar amb força les reivindicacions. Una de les reflexions més dures se sintetitzava

en el manifest final que la Unió Sindical d'Andorra (USdA) va llegir a la plaça del poble. "A Andorra el sistema productiu predominant s'ha basat en la mà d'obra barata, que no s'integra massa, submissa, desinformada i amb la boca ben tancada", recollia l'escrit.

Però ja des del punt de partida de la manifestació -al carrer de la Unió- van denunciar "l'acomiadament lliure" i les lleis sociolaborals que ha presentat el Govern. Les al·lusions a la legislació van centrar bona part dels lemes. "Pintat, on és el consens?", van reclamar. A més, van reivindicar "seguretat al treball i llei sindical" com a "obligacions socials". També el manifest va invocar "el més profund rebuig a unes lleis que no compten amb la opinió dels

sindicats, pretenen consolidar l'acomiadament no causal, els contractes verbals, i anteposar els beneficis econòmics a la seguretat dels treballadors". Els més curiosos treien el nas pels balcons i finestres de l'avinguda Meritxell per observar la marxa. Altres encara treballaven a les dues del migdia i sortien al carrer per donar suport a la protesta. És el cas d'unes dones uniformades que es van saludar des de la porta d'una botiga. Els ànims van créixer. "No tinguis por, vine a la manifestació", van cridar.

De fet, La primera secretària de l'USdA, Maria José Espinosa, va destacar que "aquí encara és un factor de risc participar en una manifestació". En la mateixa línia, la presidenta dels Verds, Isabel Lozano, va indicar que "la gent calla i hi ha por; es produeix una angoixa terrible". El recorregut també va propiciar algunes rialles abans d'arribar al final. Els manifestants van parodiar la cançó espanyola d'Eurovisió. "1. lleis sindicals, 2. subsidi d'atur, 3. l'1 de maig, festiu; 4. Robocop".

LA FESTA DEL TREBALL

L'USdA diu que les lleis socials veuen el treballador com una peça "sense valor"

El SAT exposa que els interessos dels qui manen no es corresponen amb els de la societat

Cinta Audi / Carme Berrio
Andorra la Vella

La Unió Sindical d'Andorra (USdA) va tornar a sortir al carrer per insistir en la seva oposició frontal al paquet de lleis sindicals i laborals que ha presentat el Govern i que ara es troben en camí parlamentari, en procés d'esmena. El sindicat de treballadors considera que els textos continuen mantenint "el mateix sistema de relacions laborals", en què és l'empresari qui té la "paella pel mànec i on els treballadors són peces intercanviables i sense valor". De fet, la primera secretària del col·lectiu sindical, Maria José Espinosa, va criticar que les lleis "consolidin" el sistema d'acomiadaments lliures i els contractes verbals, uns elements que "no poden continuar" en el context d'una Europa democràtica i social.

La dirigent sindical, a més, va recalcar que les demandes que fan actualment al Govern no han variat i que, substancialment són les mateixes que quan van iniciar-se les reivindicacions de l'1 de maig: "encara queda molt camí per fer. Ja fa uns anys que organitzem aquesta manifestació i les reclamacions que vam expressar la primera vegada encara són vigents". En aquest sentit, va lamentar que el ritme de maduració i creixement dels sindicats i de l'executiu sigui diferent. "Tinc la sensació que el moviment sindical ha fet moltes passes i n'hem après molt, però que, en canvi, l'altre costat, el que hauria de respondre a aquest diàleg, està exactament enrocant en la mateixa posició".

Els textos sociolaborals també van ser el centre de les crítiques del Sindicat Andorrà de Treballadors (SAT). El seu secretari general, Guillem Fornieles, va clamar perquè les lleis

El lema central de la manifestació d'ahir va ser el mateix que el de l'any passat.

XAVIER PUJOL

Les frases

"Les lleis sociolaborals presentades s'han fet perquè l'empresari tingui la paella pel mànec i els treballadors siguin peces sense valor"

Maria José Espinosa
Primera secretària USdA

"Les lleis socials, a l'oligarquia financera, qui controla el país, no els importen gaire. El que interessa és que hi hagi una llei d'inversió estrangera"

Guillem Fornieles
Secretari general SAT

"Els textos presentats pel Govern són impresentables; impropis del segle XXI.

No es poden aprovar de cap manera tal com estan ara "

Esteve López
Conseller gral. PS

reconeguin els aspectes fonamentals de la Constitució, entre els quals l'article 5, que reconeix els drets humans. Al col·lectiu lamenten també que entre els interessos dels qui manen

—segons Fornieles, "l'oligarquia financera"— no es troben els drets socials. "El que interessa és que hi hagi una llei d'inversions estrangeres perquè els bancs en surtin beneficiats", va

posar de relleu. I el PS també es va sumar a les denúncies. El conseller general Esteve López va reiterar que les lleis "són impresentables" i "impròpies del segle XXI".

"No tenim llibertat com a França, Portugal o Espanya, em sento apartat"

Eren pocs. Però els treballadors de l'empresa privada que van participar en la manifestació van alçar ahir la veu per reivindicar els drets laborals i socials. Juan, resident al país des de l'any 1985 i assalariat en el sector de la construcció, onejava ahir una bandera de Portugal. Des de fa uns tres anys s'afegeix a la marxa del Primer de Maig per expressar els seus neguits en una "festa de tots". "A Andorra no tenim llibertats com a Portugal, França i Espanya, em sento apartat", lamenta. En concret, denuncia les diferències en el subsidi d'atur, les ajudes salarials, el preu de l'habitatge i l'acomiadament no causal.

Maria —nom fictici— també es va sumar a la manifestació. Fa dos anys va arribar a Andorra des d'Argentina. Però es va topar amb moltes barreres. Durant el primer any va treballar sense contracte. "Els patrons em deien que estaven enllestint els papers, però al final mai no arribaven", va explicar. Maria considera necessari participar en manifestacions i se sorprèn de la poca assistència. "No estem fent res dolent, compartim la realitat per aconseguir justícia i dignitat", destaca.

També es van aplegar a la manifestació alguns estudiants. Rebeca Roger, de 16 anys, reivindica que "s'ha de començar a no tenir por i a lluitar pels nostres drets".

Ubach assegura a Barcelona que al país hi ha 450 accidents laborals al mes

El secretari general de l'USdA, Gabriel Ubach, va viure la seva jornada reivindicativa a Barcelona. Convidat pels dirigents de Comissions Obreres i Unió General de Treballadors, el sindicalista va denunciar a tort i a dret la situació laboral del Principat. Va assenyalar, citant "xifres reals" de la CASS, que cada mes hi ha 450 accidents laborals, 250 dels quals deriven en baixa laboral. També, que l'acomiadament és lliure i que es pot produir "sense un motiu justificat", al mateix temps que va reiterar que no existeixen els convenis col·lectius, que els assalariats "han de pagar les seves baixes" a la Seguretat Social i que la legislació sobre seguretat i salut al treball

és inexistent. Les declaracions d'Ubach van tenir un fort ressò mediàtic a Espanya. Alguns mitjans destacaven que el sindicalista va afirmar que "treballar a Andorra és un esport de risc" i que el Principat "és un paradís fiscal i un infern social per als treballadors".

L'estada del representant de l'USdA a la capital catalana també va servir per exposar el cas nacional a les autoritats del país veí, i va concertar futures trobades amb el president de la Generalitat, José Montilla, i amb el ministre espanyol de Treball, Celestino Corbacho. "Ja que a casa nostra no ens escolten, hem d'anar a buscar ajuda a fora", va concloure.

Cosubiela, Ubach i Álvarez, ahir a Barcelona.

Editorial

Minimanifestació

La manifestació del Dia del Treball va ser un fracàs en el nombre d'assistents. Només una vuitantena de persones van passejar en una jornada que a Andorra ben poc té de reivindicativa. L'any anterior la xifra havia estat similar, tot i que llavors es podia justificar la baixa afluència en el fet que la marxa es desenvolupés sota una intensa pluja. Enguany s'ha comprovat que la connexió de la societat amb la jornada de reivindicació treballadora per excel·lència és pràcticament inexistent.

Els assalariats del país estan dividits en dos grans grups des d'un punt de vista sindical. En primer lloc, els de l'administració pública, parapública i similars, que estan força implicats en la lluita en defensa dels seus interessos col·lectius. Aquesta massa crítica ha permès a la Unió Sindical d'Andorra convertir-se en el sindicat hegemònic amb molta diferència, tot i que el gruix de les associacions que integra està lligat a la funció pública. D'altra banda es troben els treballadors de les empreses privades. Són la major part d'assala-

riats del país, però tenen un pes sindical mínim. Els domina la psicosi, justificada o no, que l'activitat en defensa dels seus drets segurament els comportarà problemes a la feina o directament l'acomiadament. L'exemple és el Sindicat Andorrà de Treballadors (SAT), que ha esdevingut una organització gairebé residual. Ahir, però, no hi eren ni els assalariats de l'administració ni els de l'empresa privada, tot i que els que ahir feien festa eren precisament els del sector públic. La marxa s'havia programat a les dues per aconseguir que en ser dia feiner els treballadors poguessin assistir-hi en les hores de dinar, però tot i així la presència va ser mínima. Tot i que han passat quinze anys des de l'aprovació de la Constitució, en temes de lleis i drets laborals el més calent és a l'aigüera. Els posicionaments del Govern i dels sindicats es troben als antípodes i la legislació nacional manté buits imperdonables en matèries molt sensibles, com ara la seguretat i la higiene laboral o mancances històriques, com la regulació del dret a vaga reconegut a la Carta Magna.